

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: SOCW

Onderwijspersoneel en
Primair Onderwijs

Van

Persoonsgegevens

Datum

15 april 2025

Referentie

52009821

Bijlagen

Intern OCW afgestemd

WJZ

NtO Beantwoording schriftelijke vragen van de leden
Pijpelink en Westerveld (beiden GroenLinks-PvdA) over
het bericht 'Ouders die kind van school houden vanwege
geloofsovertuiging worden niet meer vervolgd'

Aanleiding

Er is door de leden Pijpelink en Westerveld (GL-PvdA) een set schriftelijke vragen gesteld over het bericht 'Ouders die kind van school houden vanwege geloofsovertuiging worden niet meer vervolgd' uit het AD van 5 april jl. Dit zijn aanvullende vragen op de vragen die eerder door lid Kisteman (VVD) zijn gesteld.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd bijgevoegde brief met antwoorden te ondertekenen.

Kernpunten

- Het OM heeft besloten om per direct geen zaken met betrekking tot vrijstellingen van de leerplicht op grond van richtingsbezwaren (art 5 onder b Leerplichtwet) meer te vervolgen, waar een inhoudelijke weging ten aanzien van de aangevoerde richtingsbezwaren gemaakt moet worden. De zaken waarin niet wordt voldaan aan de formele criteria worden wel vervolgd. U bent hier eerder via een nota over geïnformeerd op 25 maart jl.
- Effectief betekent dit dat de Leerplichtwet ten aanzien van deze vrijstelling beperkt gehandhaafd wordt en dat de positie van de leerplichtambtenaar wordt verzwakt, omdat een proces-verbaal geen opvolging krijgt.
- Dit kan leiden tot een stijging van het aantal beroepen op de vrijstelling op grond van richtingsbezwaren.
- In het bericht van het AD wordt beschreven wat de mogelijke gevolgen zijn van dit besluit van het OM.
- In de beantwoording wordt aangegeven dat het besluit van het OM om per direct te stoppen met handhaving voor ons onverwacht kwam, dat wij een mogelijke stijging van het aantal leerlingen met een vrijstelling zeer ongewenst vinden, dat wij hierover nog met het OM en J&V in gesprek zijn en dat wij kijken naar alternatieven voor handhaving.
- T.a.v. de eerdere set vragen van het lid Kisteman (VVD) geldt dat er ook expliciet wordt gevraagd naar de uitvoering van de motie Kwint (SP)/Westerveld (GL) die opriep tot het schrappen van de vrijstelling. In het antwoord wordt aangegeven dat verschillende moties niet tegelijkertijd uitvoerbaar waren en dat het de voorkeur had om de vrijstelling te behouden, maar dat nu ook andere opties ter overweging voorliggen.

Toelichting

- *Context:* in december 2024 is de Kamer geïnformeerd over ons voornemen om een pilot uit te voeren op het gebied van kwaliteitsborging door thuisonderwijzers zelf. Ook werd daarin aangekondigd dat wij meer duidelijkheid wilden creëren voor ouders en leerplichtambtenaren over de kaders waarbinnen het beroep kan worden gedaan en beoordeeld.
- *Besluit OM:* met het besluit van het OM is er geen mogelijkheid meer te handhaven op 5 onder b.-zaken. Processen-verbaal van leerplichtambtenaren zullen geen effect meer hebben (behalve in kwesties waarin zonneklaar is dat er geen vrijstelling is, omdat niet aan bepaalde procedurevoorschriften is voldaan). Het opstellen van kaders heeft geen toegevoegde waarde als het OM überhaupt inhoudelijke zaken niet wil vervolgen.
- *Politieke context:* binnen de coalitie zijn NSC en BBB voorstanders van behoud van de vrijstelling vanwege richtingsbezwaren. Ook de confessionele partijen zijn hier voorstander van. Een motie die opriep tot het schrappen van de vrijstelling 5 onder b. had in oktober 2023 een meerderheid in de Kamer. In de huidige samenstelling is dat bij gelijkblijvend stemgedrag niet het geval. In een debat op 10 april jl. heeft u aan de Kamer toegezegd voor de zomer in een kamerbrief terug te komen op deze motie. Tegelijk met deze motie werden ook moties aangenomen die vroegen om nader onderzoek en pilots. O.a. de SP en GL-PvdA zijn voorstander van het afschaffen van de vrijstelling op grond van richtingsbezwaren.